

NACIONALNA
I SVEUČILIŠNA
KNJIŽNICA
U ZAGREBU

Pretpostavke za uspješan rad suvremene školske knjižnice

Frida Bišćan, savjetnica za školske knjižnice

fbiscan@nsk.hr

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Sustav županijskih matičnih narodnih knjižnica koje obavljaju matičnu djelatnost za narodne i školske knjižnice

Bjelovar
Slavonski Brod
Dubrovnik
Pula
Karlovac
Koprivnica
Krapina
Gospić
Čakovec
Osijek

Požega
Rijeka
Sisak
Split
Šibenik
Varaždin
Vinkovci
Virovitica
Zadar
Zagreb
Zagrebačka
županija

Zadaće suvremene školske knjižnice

Školska knjižnica ima ulogu obrazovnog, informacijskog i komunikacijskog središta škole

- ▶ dostupnost podataka o knjižničnoj građi i ostalim izvorima informacija svim korisnicima,
- ▶ razvoj individualne stvaralačke sposobnosti učenika,
- ▶ osposobljavanje za samostalno učenje utemeljeno na istraživačkom pristupu,
- ▶ informatičko opismenjavanje učenika i učitelja,
- ▶ potpora nastavnim i izvannastavnim aktivnostima škole,
- ▶ mjesto okupljanja i provođenja slobodnog vremena.

Školske knjižnice

- ▶ Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 126/12).
- ▶ Državni pedagoški standard osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (NN 63/08).
- ▶ Državni pedagoški standard srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (NN 63/08).

Iz Zakona, članak 55:

- ▶ školska ustanova ima knjižnicu
- ▶ djelatnost knjižnice sastavni je dio obrazovnog procesa
- ▶ knjižnica mora udovoljavati uvjetima koji su propisani standardima
članak 142
- ▶ opremanje školskih knjižnica obveznom lektinom

Državni pedagoški standard osnovnoškolskog i srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja

- ▶ Školska knjižnica sastavni je dio odgojno-obrazovnog sustava i izravno je uključena u nastavne i slobodne aktivnosti. Na raspolaganju je učenicima, nastavnom osoblju i drugim korisnicima. Prostor knjižnice treba biti prilagodljiv promjenama u obrazovnom programu i novim tehnologijama.
- ▶ Veličina prostora knjižnice ovisi o broju učenika odnosno broju razrednih odjela. Prilikom dimenzioniranja treba računati da će u čitaonici istodobno boraviti 5% učenika škole, a radni prostor po jednome korisniku iznosi 2 m². Knjižnica ne može biti manja od 60 m².
- ▶ Knjižnica se sastoji od prostora za rad knjižničara (rad s korisnicima i obrada građe 15 m²), prostora za smještaj knjižnične građe u slobodnome pristupu (5,5 m² na 1000 knjiga, računajući 15 knjiga po korisniku), računalnih mjesta za individualni rad korisnika (3 - 5 mjesta = 15 m²), čitaonički prostor za individualni i skupni rad, izložbeni prostor i spremište za knjižničnu građu. U sklopu knjižnice, u školi optimalne veličine, multimedijaska se učionica dimenzionira za 20 korisnika x 3 m = 60 m². U sklopu knjižnice nalazi se i kabinet knjižničara (15 m²).

Javno zagovaranje

Nastojanja knjižničara da javnim djelovanjem promiču interese knjižničarstva na lokalnoj, državnoj i međunarodnoj razini.

- ▶ osobni razvoj (razvijanje vještina i kompetencija).
- ▶ odnosi s javnošću,
- ▶ odnosi s medijima,
- ▶ odnosi sa suradnicima

Na temelju:

- ▶ statističkih podataka
- ▶ usluga
- ▶ aktivnosti

Sustav online statistike

<http://hk.nsk.hr/>

Online Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica temelji se na hrvatskim ISO normama: Informacije i dokumentacija - Međunarodna knjižnična statistika (ISO 2789:2013; HRN ISO 2789:2014) i Informacije i dokumentacija - Pokazatelji učinka knjižnice (ISO 11620:2014; HRN ISO 11620:2014).

Skupine podataka

- ▶ Opći podaci
- ▶ Usluge i korištenje
- ▶ Fond
- ▶ Pristup i oprema
- ▶ Proračun i troškovi
- ▶ Osoblje knjižnice

Pokazatelji uspješnosti

Rezultati prikupljenih statističkih podataka

- ▶ Baza - 1342 knjižnica
 - ▶ 887 OŠ
 - ▶ 382 SŠ
 - ▶ 38 učenički domovi
 - ▶ 35 umjetničke škole

Rezultati prikupljenih statističkih podataka

- ▶ Ukupni prostor školskih knjižnica u RH

- ▶ 74.186 m²

- ▶ Prosjek

- ▶ 66 m²

- ▶ Ispod prosjeka - 7 županija

ŽUPANIJA	BROJ KNJIŽNICA	PROSTOR u m ²	PROSJEK
Bjelovarsko-bilogorska	40	3060	77
Brodsko-posavska	44	3133	71
Dubrovačko-neretvanska	41 (-2)	2287	56
Grad Zagreb	144 (-6)	11033	77
Istarska	62 (-1)	4529	71
Karlovačka	41	2209	54
Koprivničko-križevačka	33	2083	63
Krapinsko-zagorska	41	2632	64
Ličko-senjska	20	1187	59
Međimurska	33	1778	54

9. okrugli stol za školske knjižnice „(Ne)dosegnuti standard“, Opatija, 10. listopada 2018.

ŽUPANIJA	BROJ KNJIŽNICA	PROSTOR u m ²	PROSJEK
Osječko-baranjska	86	5618	65
Požeško-slavonska	22	1850	84
Primorsko-goranska	69	4213	61
Sisačko-moslavačka	45	2626	58
Splitsko-dalmatinska	114 (-3)	6890	60
Šibensko-kninska	34 (-1)	2238	66
Varaždinska	54	3706	69
Virovitičko-podravska	27	2668	99
Vukovarsko-srijemska	70	3893	56
Zadarska	55 (-1)	3132	57
Zagrebačka	55	3422	63

9. okrugli stol za školske knjižnice „(Ne)dosegnuti standard“, Opatija, 10. listopada 2018.

LIBRARY MAP OF THE WORLD

FOLLOW CONTACT US

HOME SDG STORIES COUNTRIES CONTRIBUTORS ABOUT English

LIBRARY MAP OF THE WORLD
 Selected library performance metrics provide national level library data across all types of libraries in all regions of the world. Adjust map view settings to search by country and explore worldwide totals.

Number of Libraries
 Libraries with Internet Access
 Full-Time Staff
 Volunteers
 Registered Users
 Physical Visits
 Physical Loans
 Electronic Loans

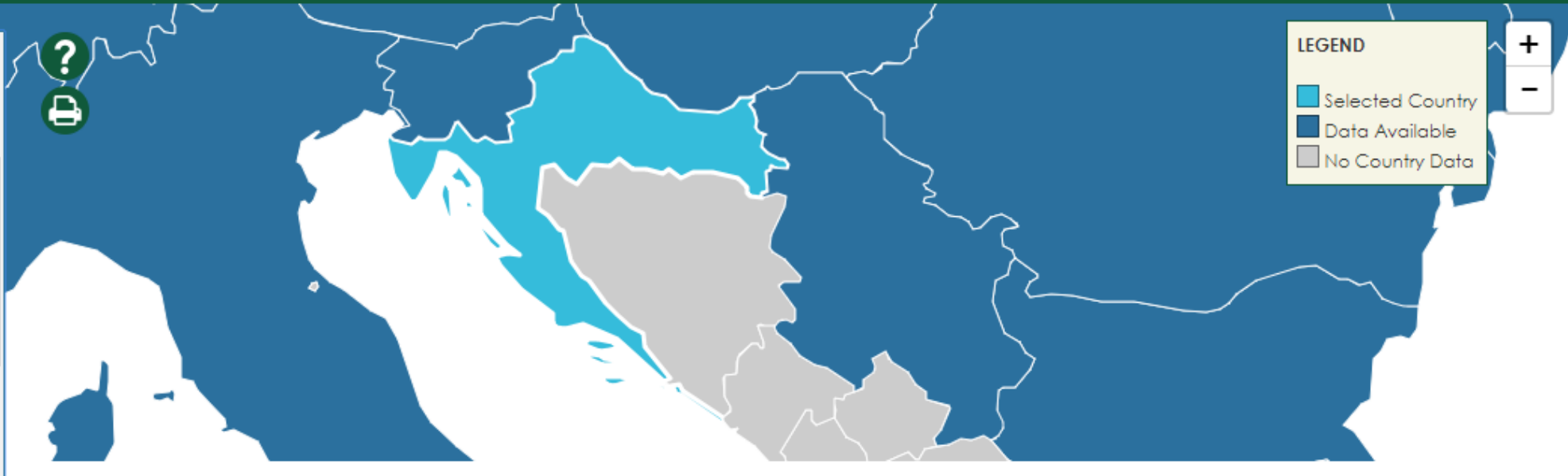
WORLDWIDE TOTALS + 2.2 M 326,488 1.4 M 296,590 1,016.6 M 5,161.8 M 8,723.8 M 12,544.2 M

Croatia

1,840
Total Libraries

LIBRARY TYPE	TOTAL	YEAR
National	1	2016
Academic	103	2016
Public	198	2016
Community	N/A	
School	1,300	2016
Other	238	2016

0.1% 5.6% 10.8% 70.7% 12.9%

LIBRARY MAP OF THE WORLD

FOLLOW CONTACT US

- HOME
- SDG STORIES
- COUNTRIES
- CONTRIBUTORS
- ABOUT

English

LIBRARY MAP OF THE WORLD

Selected library performance metrics provide national level library data across all types of libraries in all regions of the world. Adjust map view settings to search by country and explore worldwide totals.

Number of Libraries

Libraries with Internet Access

Full-Time Staff

Volunteers

Registered Users

Physical Visits

Physical Loans

Electronic Loans

WORLDWIDE TOTALS +

2.2 M

326,488

1.4 M

296,590

1,016.6 M

5,161.8 M

8,723.8 M

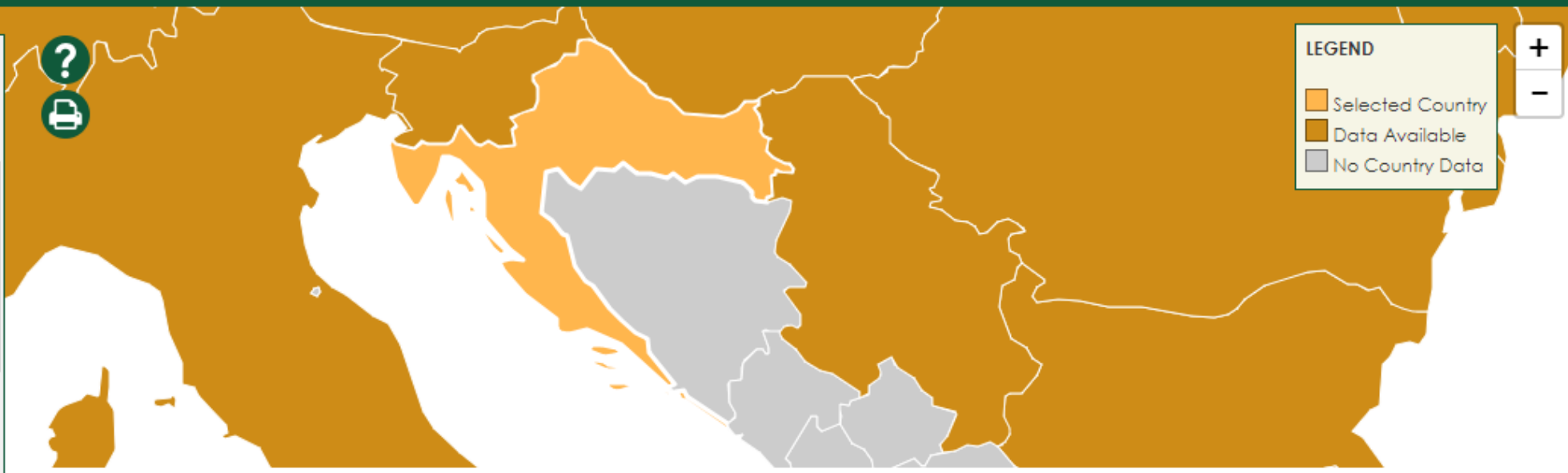
12,544.2 M

Croatia

3,435
Total Staff

LIBRARY TYPE	TOTAL	YEAR
National	304	2016
Academic	317	2016
Public	1,332	2016
Community	N/A	
School	1,273	2016
Other	209	2016

8.9% 9.2% 38.8% 37.1% 6.1%

LEGEND

- Selected Country
- Data Available
- No Country Data

LIBRARY MAP OF THE WORLD

FOLLOW CONTACT US

- HOME
- SDG STORIES
- COUNTRIES
- CONTRIBUTORS
- ABOUT

English

LIBRARY MAP OF THE WORLD

Selected library performance metrics provide national level library data across all types of libraries in all regions of the world. Adjust map view settings to search by country and explore worldwide totals.

Number of Libraries

Libraries with Internet Access

Full-Time Staff

Volunteers

Registered Users

Physical Visits

Physical Loans

Electronic Loans

WORLDWIDE TOTALS +

2.2 M

326,488

1.4 M

296,590

1,016.6 M

5,161.8 M

8,723.8 M

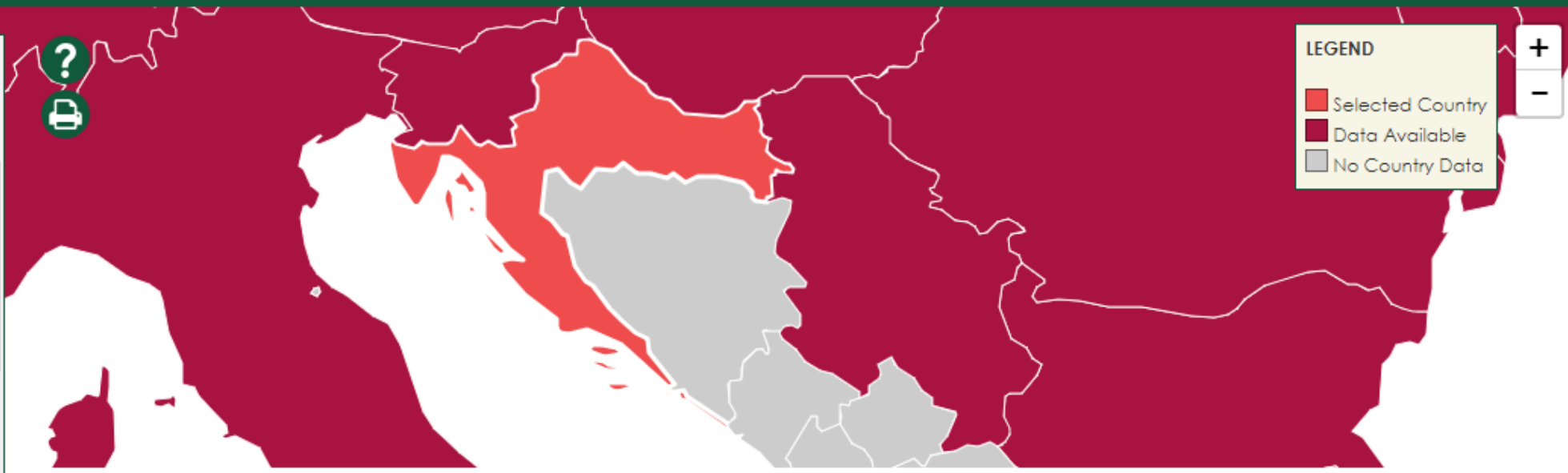
12,544.2 M

Croatia

1.1 M
Total Users

LIBRARY TYPE	TOTAL	YEAR
National	16,688	2016
Academic	86,431	2016
Public	531,514	2016
Community	N/A	
School	471,306	2016
Other	18,347	2016

1.5% 7.7% 47.3% 41.9% 1.6%

LEGEND

- Selected Country
- Data Available
- No Country Data

LIBRARY MAP OF THE WORLD

FOLLOW CONTACT US

- HOME
- SDG STORIES
- COUNTRIES
- CONTRIBUTORS
- ABOUT

English

LIBRARY MAP OF THE WORLD

Selected library performance metrics provide national level library data across all types of libraries in all regions of the world. Adjust map view settings to search by country and explore worldwide totals.

Number of Libraries

Libraries with Internet Access

Full-Time Staff

Volunteers

Registered Users

Physical Visits

Physical Loans

Electronic Loans

WORLDWIDE TOTALS +

2.2 M

326,488

1.4 M

296,590

1,016.6 M

5,161.8 M

8,723.8 M

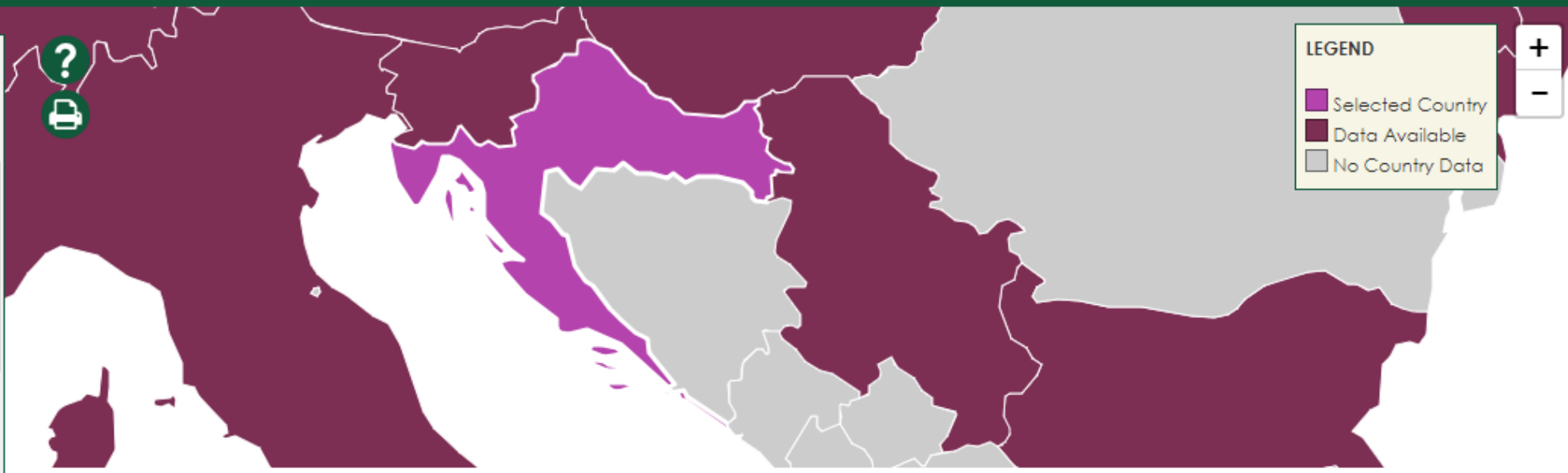
12,544.2 M

Croatia

32.6 M
Total Visits

LIBRARY TYPE	TOTAL	YEAR
National	413,165	2016
Academic	526,751	2016
Public	7.8 M	2016
Community	N/A	
School	23.7 M	2016
Other	83,244	2016

1.3% 1.6% 24.0% 72.8% 0.3%

LEGEND

- Selected Country
- Data Available
- No Country Data

LIBRARY MAP OF THE WORLD

FOLLOW CONTACT US

- HOME
- SDG STORIES
- COUNTRIES
- CONTRIBUTORS
- ABOUT

English

LIBRARY MAP OF THE WORLD

Selected library performance metrics provide national level library data across all types of libraries in all regions of the world. Adjust map view settings to search by country and explore worldwide totals.

Number of Libraries

Libraries with Internet Access

Full-Time Staff

Volunteers

Registered Users

Physical Visits

Physical Loans

Electronic Loans

WORLDWIDE TOTALS +

2.2 M

326,488

1.4 M

296,590

1,016.6 M

5,161.8 M

8,723.8 M

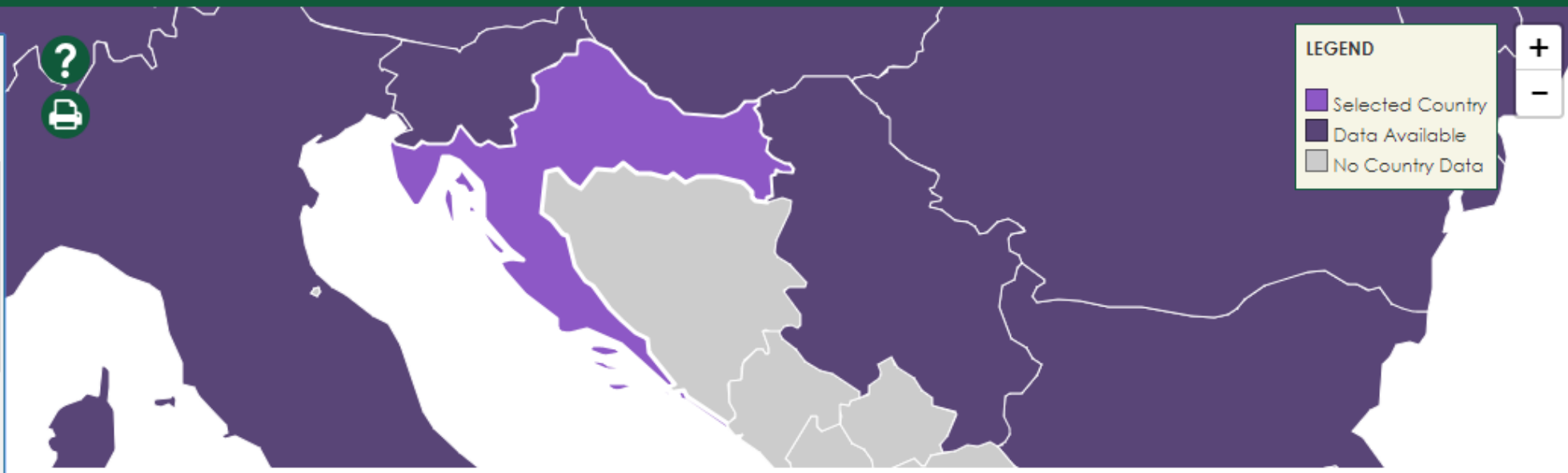
12,544.2 M

Croatia

19.2 M
Total Loans

LIBRARY TYPE	TOTAL	YEAR
National	13,008	2016
Academic	1.4 M	2016
Public	10.4 M	2016
Community	N/A	
School	7.3 M	2016
Other	107,599	2016

0.1% 7.3% 54.3% 37.8% 0.6%

LEGEND

- Selected Country
- Data Available
- No Country Data

Literatura

- ▶ Bišćan, Frida ; Dunja Marija Gabriel. Projekt knjižnične online statistike: izazovi u odabiru pokazatelja uspješnosti i prikupljanju podataka. [citirano: 2018-08-29]. Dostupno na:
[//http://www.hkdrustvo.hr/clanovi/alib/datoteke/file/ST_445_PPTizlaganja.pdf](http://www.hkdrustvo.hr/clanovi/alib/datoteke/file/ST_445_PPTizlaganja.pdf)
- ▶ Državni pedagoški standard osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (NN 63/08).
- ▶ Državni pedagoški standard srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (NN 63/08).
- ▶ Javno zagovaranje. Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH.
- ▶ Pravilnik o matičnoj djelatnosti knjižnica u Republici Hrvatskoj (NN 43/01).
- ▶ Standard za školske knjižnice (NN 34/00).
- ▶ Strategija javnog zagovaranja Hrvatskog knjižničarskog društva 2015. - 2020. [citirano: 2018-08-29]. Dostupno na: <http://www.hkdrustvo.hr/hr/dokumenti/kategorija/ostalo/>
- ▶ Zakon o knjižnicama (NN 105/97, NN 5/98, NN 104/00, NN 69/09).
- ▶ Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (pročišćeni tekst), (NN 126/12).

Zahvaljujem
na pažnji!